

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 30 grudnia 2024 r.

WRPS-VI.431.2.36.2024.GD

Pani

Xxx Xxx

Dyrektor Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Nieporęcie

ul. Plac Wolności 2a

05-126 Nieporęt

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², oraz zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie na rok 2024, zespół kontrolerów w składzie: xxx xxx – starszy inspektor wojewódzki, pełniący funkcję przewodniczącej zespołu kontrolującego oraz xxx xxx – starszy inspektor wojewódzki, posiadający upoważnienia Wojewody Mazowieckiego, przeprowadził w dniach od 23 września do 7 października 2024 r. kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nieporęcie³.

Przedmiot kontroli obejmował organizację i realizację zadań wynikających z ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁴, w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Kontrolą objęto okres od 1 lipca 2022 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. do 23 września 2024 r. Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod pozycją 39, określając zakres i termin jej przeprowadzenia.

Niniejszym przekazuję wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

³ Dalej GOPS, Ośrodek, jednostka kontrolowana.

⁴ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r., poz. 1993) – dalej Ustawa, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów lub u.p.o.u.a.

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki pozytywnie pomimo uchybień ocenił działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nieporęcie w zakresie organizacji zadania oraz pozytywnie pomimo nieprawidłowości w przedmiocie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

I. Organizacja zadania

Jednostką realizującą zadanie w gminie Nieporęt jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, którym kierowała do 30 kwietnia 2023 r. Pani xxx xxx na stanowisku Kierownika. Kierownika podczas nieobecności zastępowała Pani xxx xxx⁵. Od 1 maja 2023 r. na stanowisko kierownika została zatrudniona Pani xxx xxx, która od 22 stycznia 2024 pełni funkcję dyrektora GOPS w Nieporęcie. Podczas nieobecności, Dyrektora zastępuje Pani xxx xxx⁶.

Obsługę finansowo-księgową prowadziła Pani xxx xxx – główna księgowa oraz Pani xxx xxx – starszy specjalista ds. kadr i księgowości.

Szczegółową organizację wewnętrzną oraz zasady funkcjonowania jednostki określają dwa następujące po sobie regulaminy organizacyjne. Regulamin wprowadzony Zarządzeniem⁷ Kierownika GOPS z xxx – w § 6 w strukturze organizacyjnej Ośrodka zostało wyodrębnione „stanowisko ds. pomocy osobom uprawnionym do alimentów”, którego zadania zostały określone w § 12. Regulamin wprowadzony Zarządzeniem⁸ Dyrektora GOPS z xxx – w § 7 wyodrębniono stanowisko pracy pod nazwą „Specjalista ds. pomocy osobom uprawnionym do alimentów”, którego zadania zostały określone w § 15.

Według sporządzonego na potrzeby kontroli wykazu pracowników⁹, zadania związane z prowadzeniem postępowań w sprawach z funduszu alimentacyjnego realizowały niżej wymienione osoby, na podstawie imiennych upoważnień wydanych przez Wójta Gminy Nieporęt:

1. Pani xxx xxx – Kierownik a następnie Dyrektor GOPS w Nieporęcie, w kontrolowanym okresie posiadała dwa następujące po sobie upoważnienia: upoważnienie¹⁰ wydane do pracy na stanowisku kierownika oraz upoważnienie¹¹ wydane do pracy na stanowisku dyrektora, do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń

⁵ Upoważnienie Kierownika GOPS nr xxx z xxx

⁶ Upoważnienie Dyrektora GOPS nr xxx z xxx

⁷ Zarządzenie nr xxx Kierownika GOPS z dnia xxx

⁸ Zarządzenie nr xxx Dyrektora GOPS z dnia xxx

⁹ Wykaz pracowników realizujących w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej zadania z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

¹⁰ Upoważnienie Wójta Gminy Nieporęt nr xxx z dnia xxx

¹¹ Upoważnienie Wójta Gminy Nieporęt nr xxx z dnia xxx

- z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji. Upoważnienia zostały wydane z przywołaniem prawidłowej podstawy prawnej tj. art. 12 ust. 2 Ustawy.
2. Pani xxx xxx – Kierownik GOPS, realizowała kontrolowane zadania do 30 kwietnia 2023 r.¹², posiadała upoważnienie¹³ do pracy na stanowisku kierownika do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji. Upoważnienie zostało wydane z przywołaniem prawidłowej podstawy prawnej tj. art. 12 ust. 2 Ustawy.
 3. Pani xxx xxx – specjalista do spraw pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W kontrolowanym okresie posiadała upoważnienie¹⁴ do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w którym nie została przywołana podstawa prawna¹⁵ tj. art. 12 ust. 2. Ustawy. Upoważnienie zostało wydane na pisemny wniosek Kierownika Ośrodka¹⁶, w którym nie została przywołana podstawa prawna, tj. art. 12 ust. 1 i 2 Ustawy.
 4. Pani xxx xxx – główny specjalista pracy socjalnej, realizowała kontrolowane zadania do 28 listopada 2023 r.¹⁷ na podstawie upoważnienia¹⁸ wydanego z prawidłową podstawą prawną tj. art. 12 ust. 2 Ustawy, do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych podczas nieobecności Kierownika GOPS. Kontrolującym nie został przedstawiony wniosek Kierownika GOPS skierowany do Wójta Gminy Nieporęt, o wydanie upoważnienia. Na tę okoliczność Dyrektor Ośrodka oświadczyła pisemnie, że w przedmiotowej sprawie wniosek był zgłoszony ustnie przez Kierownika Ośrodka. Zgodnie z art. 14 § 1 ustawy kodeks postępowania administracyjnego¹⁹ w związku z art. 12 ust. 1 i 2 u.p.o.u.a. sprawa powinna być załatwiona i udokumentowana w formie pisemnej, bądź w formie dokumentu elektronicznego.
 5. Pani xxx xxx – główny specjalista ds. świadczeń rodzinnych. Realizuje kontrolowane zadania od 8 stycznia 2024 r. Do dnia kontroli posiadała upoważnienie wyłącznie do wydawania decyzji administracyjnych podczas nieobecności Kierownika GOPS. Art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów stanowi, że upoważnienie powinno

¹² Ustanie zatrudnienia.

¹³ Upoważnienie Wójta Gminy Nieporęt nr xxx z dnia xxx

¹⁴ Upoważnienie Wójta Gminy Nieporęt nr xxx z dnia xxx

¹⁵ Przywołano tylko art. 8a Ustawy.

¹⁶ Kierownik GOPS Pani xxx xxx

¹⁷ Ustanie zatrudnienia.

¹⁸ Upoważnienie Wójta Gminy Nieporęt nr xxx z xxx

¹⁹ Ustawa kodeks postępowania administracyjnego z dnia 14 czerwca 1960 r. Dz. U. Nr 221 poz. 735 z późn.zm., dalej jako k.p.a

obejmować również prowadzenie postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

6. Pani xxx xxx – inspektor ds. pomocy osobom uprawnionym do alimentów, realizowała kontrolowane zadania do 28 lutego 2023 r. Posiadała upoważnienie²⁰ do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, które zostało udzielone na czas zatrudnienia w GOPS z zastrzeżeniem, że wygasa po zmianie powierzonego stanowiska tj. podinspektora ds. pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zmiana stanowiska nastąpiła 1 listopada 2021 r. Zatem w kontrolowanym okresie ww. nie posiadała upoważnienia do realizacji kontrolowanych zadań.

W trakcie kontroli Dyrektor GOPS wystąpiła do Wójta Gminy Nieporęt z pisemnymi wnioskami²¹ o wydanie upoważnień do prowadzenia postępowań z wyłączeniem wydawania decyzji w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla Pani xxx xxx i Pani xxx xxx 23 września 2024 r. zostały wydane nowe upoważnienia²², które zostały udzielone na czas trwania zatrudnienia z zastrzeżeniem możliwości wcześniejszego odwołania. Poprzednie upoważnienia zostały wycofane z obiegu prawnego.

II. Prawidłowość ustalania uprawnień do świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Na podstawie podpisanego przez Dyrektora Ośrodka, Załącznika nr 2²³ do zawiadomienia o kontroli ustalono, że do Ośrodka wpłynęły 33 wnioski o przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego na okres świadczeniowy 2022/2023 oraz do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. do 23 września 2024 r., 32 wnioski na okres świadczeniowy 2023/2024. Jeden wniosek wpłynął do Organu w formie elektronicznej, a pozostałe zostały złożone w formie papierowej. 6 wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia z uwagi na niezastosowanie się strony do wezwania do dostarczenia brakujących dokumentów. W kontrolowanym okresie GOPS wydał łącznie 72 decyzje administracyjne w sprawach dotyczących ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym: 51 decyzji przyznających prawo do świadczeń w pełnej przysługującej kwocie, 1 przyznającą z zastosowaniem mechanizmu złotówka za złotówkę, 1 decyzję odmowną, 8 decyzji uchylających prawo do świadczenia,

²⁰ Upoważnienie Wójta Gminy Nieporęt nr xxx z xxx

²¹ Wnioski z dnia 23.09.2024 r. nr xxx, nr xxx

²² Upoważnienie nr xxx dla Pani xxx xxx; upoważnienie nr xxx dla Pani xxx xxx

²³ Zestawienie ilości wniosków i decyzji w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydanych w okresie od 1 lipca 2022 do dnia kontroli tj. 23 września 2024 r. (w okresie świadczeniowym 2022/2023 oraz 2023/2024 do dnia kontroli).

3 decyzje zmieniające wysokość świadczenia z zastosowaniem mechanizmu złotówka za złotówkę²⁴, 6 decyzji w sprawie nienależnie pobranych świadczeń oraz 2 decyzje o umorzeniu postępowania z powodu wycofania wniosku. Organ nie wydawał decyzji zmieniających wysokość świadczeń z funduszu alimentacyjnego w związku ze zmianą wysokości zasądzonych alimentów, stosownie do art. 29 Ustawy. W kontrolowanym okresie beneficjenci nie odwoływali się do SKO²⁵ od wydanych przez Organ decyzji administracyjnych.

Kontroli poddano 20 losowo wytypowanych spraw z okresu podlegającego kontroli. W tych sprawach Organ wydał następujące rozstrzygnięcia: przyznał świadczenie z funduszu alimentacyjnego w 14 przypadkach, w tym: w 13²⁶ w pełnej przysługującej kwocie oraz w 1²⁷ przypadku z zastosowaniem mechanizmu złotówka za złotówkę. W 2²⁸ przypadkach wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia, w 1²⁹ sprawie odmówiono przyznania prawa do świadczenia oraz w 1³⁰ sprawie umorzono postępowanie. 2 wnioski wraz z wydaną decyzją przyznającą, wpłynęły do GOPS w Nieporęcie z innego Organu, do dalszej realizacji w związku ze zmianą miejsca zamieszkania wnioskodawcy. W trakcie trwania okresu świadczeniowego w skontrolowanych sprawach, w których zostało przyznane świadczenie z funduszu alimentacyjnego, zostały wydane również: 3 decyzje zmieniające kwotę świadczenia z zastosowaniem mechanizmu złotówka za złotówkę, 5 decyzji uchylających oraz 2 decyzje o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń.

Postępowanie w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego każdorazowo wszczynano na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego zgodnie z art. 15 ust. 1 Ustawy. W 16 przypadkach był to rodzic małoletniego dziecka, a w pozostałych przypadkach wnioskodawcą była osoba uprawniona do alimentów w wieku powyżej 18 r.ż. Wnioski zostały złożone w formie papierowej w terminach wynikających z art. 20 ust. 3 Ustawy. Zostały opatrzone datą wpływu, parafką osoby przyjmującej wniosek oraz numerem sprawy. Skontrolowane wnioski (z wyłączeniem 5) zostały wypełnione prawidłowo, a naniesione skreślenia i poprawki były parafowane. W 5³¹ wnioskach skreślenia i/lub poprawki nie zostały uwierzytelnione przez wnioskodawców poprzez ich parafowanie. Ponadto w 1³² wniosku wnioskodawca jako datę wypełnienia

²⁴ Dalej jako mechanizm zł za zł.

²⁵ Samorządowe Kolegium Odwoławcze.

²⁶ Wioski oznaczone nr: xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx

²⁷ Wniosek oznaczony nr xxx

²⁸ Wniosek oznaczony nr xxx, xxx

²⁹ Wniosek oznaczony nr xxx

³⁰ Wniosek oznaczony nr xxx

³¹ Wnioski oznaczone nr: xxx, xxx, xxx, xxx, xxx

³² Wniosek oznaczony nr xxx

wniosku wskazał „13.XI 2022”, podczas gdy wniosek wpłynął do Organu w 13 października 2022 r. W tej sprawie Organ wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia braków formalnych o dokument dotyczący dochodu, jednakże pominął kwestię poprawienia daty. Zatem pomimo, iż wnioskodawca zastosował się do wezwania, błędna data nie została skorygowana. W 1³³ wniosku oświadczenie na str. 7, nie zawierało daty i miejscowości złożenia oświadczenia.

Złożone wnioski zawierały informacje określone w art. 15 ust. 3 Ustawy oraz w § 2 pkt 1-8 rozporządzenia wykonawczego z dnia 27 lipca 2017 r.³⁴ a złożone po 13 lipca 2023 r., informacje określone w § 2 pkt 1-8 rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lipca 2023 r.³⁵. W dokumentacji 5³⁶ postępowań stwierdzono brak oświadczenia o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji, innych niż dłużnik alimentacyjny, co jest niezgodne z § 2 ust. 8 ww. rozporządzeń. Dyrektor GOPS złożyła w tej sprawie pisemne oświadczenie o treści: „(...) postępowania prowadzone były przez pracownika, który nie jest już zatrudniony w Ośrodku. W posiadanej przez organ dokumentacji brakuje oświadczeń, o które Państwo wnoszą.” Do pozostałych 13 spraw wymagane oświadczenia zostały dołączone. W 5 przypadkach wnioskodawcy wskazali inne osoby zobowiązane do alimentacji, natomiast w pozostałych 8³⁷ oświadczeniach wnioskodawcy nie wskazali innych osób natomiast zawarli zapis – nie znam, nie posiadam informacji, nie utrzymuję kontaktu itp. Prawidłowo należało wskazać wszystkie osoby zobowiązane, zarówno ze strony rodzica zobowiązanego do alimentacji, jak i drugiego rodzica, tj. dziadków osób uprawnionych. W tych sprawach należało pisemnie wezwać wnioskodawców do uzupełnienia wniosków pod rygorem pozostawienia ich bez rozpatrzenia, czego jednostka nie uczyniła. Zawarte we wnioskach oświadczenia wraz z klauzulą, o której mowa w § 2 pkt 9 rozporządzenia, jak i pouczenia były podpisane przez wnioskodawcę.

Do 10 na 14 spraw, w których kontrolowana jednostka przyznała prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, dołączone zostały niezbędne dokumenty takie jak: zaświadczenia lub oświadczenia o uzyskanym dochodzie, PIT-11, oraz o kontynuacji nauki. Do pozostałych

³³ Wniosek oznaczony nr xxx

³⁴ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467). Dalej jako Rozporządzenie z 2017 r

³⁵ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2023 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 1341). Dalej jako Rozporządzenie z 2023 r.

³⁶ Wnioski nr xxx, xxx, xxx, xxx, xxx

³⁷ Sprawy oznaczone nr: xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx

⁴³⁸ wniosków, wnioskodawcy nie dołączyli wszystkich dokumentów niezbędnych do wydania rozstrzygnięcia. W tych sprawach na podstawie § 8 ust. 2 Rozporządzenia z 2017 r.³⁹ oraz § 7 ust. 1 i 2 Rozporządzenia z 2023 r.⁴⁰ jednostka kontrolowana wystosowała do wnioskodawców wezwania do uzupełnienia brakujących dokumentów. W 1⁴¹ sprawie wezwanie dotyczyło dostarczenia zaświadczenia z zakładu pracy o dochodzie uzyskanym za listopad w roku bazowym.⁴² Zgodnie z art. 9 ust. 4 u.p.o.u.a. „W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy, ustalając dochód członka rodziny, osiągnięty w tym roku dochód dzieli się przez liczbę miesięcy, w których dochód był uzyskiwany, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego”. Należy zauważyć, że w aktach sprawy znajdował się PIT-11 jak również weryfikacja w systemach ZUS i e-Podatki, z których wynika kwota dochodu uzyskanego z tego zatrudnienia w roku bazowym oraz to, że nie nastąpiła utrata zatrudnienia. Zatem w tym przypadku wezwanie do usunięcia braków formalnych było nieuzasadnione. W 2 przypadkach wnioskodawcy nie zastosowali się do wezwania i po upływie wyznaczonego terminu Organ wystosował do nich, za pośrednictwem operatora pocztowego, pisemne zawiadomienia o pozostawieniu sprawy bez rozpatrzenia. Zawiadomienia zostały odebrane prawidłowo. W pozostałych sprawach, w dokumentacji znajdowały się wszystkie wymagane prawem zaświadczenia, oświadczenia lub inne dokumenty niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego a dołączone oświadczenia i pouczenia zawarte we wnioskach były podpisane przez wnioskodawcę.

Przed wydaniem decyzji, zgodnie z wymogami art. 15a ust. 1 Ustawy, jednostka kontrolowana weryfikowała dane wnioskodawców i członków ich rodzin w rejestrze PESEL, CBB⁴³, NFZ⁴⁴, ZUS⁴⁵, CEIDG⁴⁶, e-Podatki oraz MEN⁴⁷.

³⁸ Wniosek nr xxx - nie dołączono zaświadczenia od organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji alimentów za ostatnie 2 miesiące; xxx, xxx, xxx - nie dołączono niezbędnych dokumentów dotyczących dochodu; xxx - zaświadczenia o kontynuacji nauki przez pełnoletniego wnioskodawcę.

³⁹ Dot. wniosków nr: xxx, xxx

⁴⁰ Dot. wniosków nr: xxx, xxx, xxx

⁴¹ Wniosek nr xxx

⁴² Podjęcie zatrudnienia w od xxx.2021 r.

⁴³ Centralna Baza Beneficjentów

⁴⁴ Narodowy Fundusz Zdrowia

⁴⁵ Zakład Ubezpieczeń Społecznych

⁴⁶ Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej

⁴⁷ System Informacji Oświatowej

W 1⁴⁸ postępowaniu Organ nie dokonał weryfikacji w zbiorach ZUS oraz e-Podatki jednej pełnoletniej osoby⁴⁹ wchodzącej w skład rodziny, jak również nie zweryfikował, czy osoba ta kontynuuje naukę w szkole, co mogło mieć wpływ na wyliczenie dochodu rodziny.

Prawo do świadczeń przyznawano osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, w kwocie nie wyższej niż 500 zł na dziecko, do ukończenia przez nie 18 lat lub starsze – do ukończenia 25 lat, jeżeli uczyło się w szkole lub szkole wyższej. W 4 przypadkach wnioski zostały złożone przez osoby pełnoletnie uprawnione do alimentów. W 1⁵⁰ sprawie, przyznano świadczenie, w kolejnej⁵¹ postępowanie zostało umorzone z uwagi na złożenie przez stronę postępowania podania o wycofanie wniosku w związku z otrzymaniem alimentów od organu egzekucyjnego, a w 2 ostatnich wnioskach pozostawiono bez rozpatrzenia, o czym mowa powyżej.

W 1⁵² sprawie, w której zostało przyznane świadczenie oraz w 1⁵³ przekazanej do realizacji z innego organu, w trakcie trwania okresu świadczeniowego dziecko uprawnione do alimentów kończyło 18 lat. W obu przypadkach świadczenie zostało prawidłowo przyznane na osobę uprawnioną (art. 9 Ustawy) na cały okres świadczeniowy. W 1⁵⁴ przypadku została wydana decyzja uchylająca uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego. Niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zmianie sytuacji dochodowej rodziny, uchylono decyzję i zaprzestano wypłaty świadczenia, w tej sprawie nie było nienależnie pobranych świadczeń. W kolejnej sprawie⁵⁵ kontrolowana jednostka wypłacała świadczenie z funduszu alimentacyjnego na konto wskazane we wniosku przez opiekuna prawnego, tj. rodzica dziecka, do sierpnia 2024 r, podczas gdy osoba uprawniona osiągnęła pełnoletność w czerwcu 2024 r. Organ nie dopełnił obowiązku dokonania weryfikacji przesłanek związanych z dalszą wypłatą świadczenia po 18 roku życia, tj. czy spełniony był warunek kontynuacji nauki, a także uzyskania od pełnoletniej osoby uprawnionej oświadczenia w jaki sposób i na czyj rachunek bankowy ma być kontynuowana wypłata należnego świadczenia. Uzyskanie pełnoletności powoduje, że osoba uprawniona jest stroną postępowania i może samodzielnie występować w postępowaniu, a także rozporządzać przysługującymi mu świadczeniami. Może również ustanowić

⁴⁸ Sprawa oznaczona nr xxx

⁴⁹ Dot. xxx xxx

⁵⁰ Sprawa oznaczona nr xxx

⁵¹ Wniosek oznaczony nr xxx

⁵² Sprawa oznaczona nr xxx

⁵³ Sprawa oznaczona nr xxx

⁵⁴ Sprawa oznaczona nr xxx okres świadczeniowy 2023/2024

⁵⁵ Sprawa oznaczona nr xxx

pełnomocnika np. w osobie matki i wyrazić zgodę na dokonywanie wypłat na wskazany we wniosku rachunek bankowy. Zatem konieczne jest uzyskanie od pełnoletniej osoby uprawnionej takiego oświadczenia woli.

Prawo do świadczeń ustalano począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek wraz z dokumentacją, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego, tj. od 1 października danego roku do 30 września roku następnego. W 11⁵⁶ przypadkach świadczenie przyznano na cały okres świadczeniowy, natomiast w 3⁵⁷ na okres krótszy tj. od miesiąca złożenia wniosku do końca okresu świadczeniowego. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawano osobom uprawnionym, jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 900 zł miesięcznie w okresie świadczeniowym 2022/2023 i kwoty 1209 zł w okresie świadczeniowym 2023/2024.

Ustalono, że dochody w przeliczeniu na jednego członka rodziny w 13 sprawach wyliczono w sposób prawidłowy w oparciu o właściwy rok bazowy z uwzględnieniem dochodów uzyskanych, utraconych, wysokości należnych podatków, ulg na dzieci, składek społecznych, składek zdrowotnych oraz innych dochodów niepodlegających opodatkowaniu. W 2⁵⁸ sprawach dochód został wyliczony nieprawidłowo, co jednak nie miało wpływu na rozstrzygnięcie. W 1⁵⁹ przypadku Organ wziął pod uwagę kwotę przychodu zamiast kwotę dochodu i wyliczył dochód na osobę w rodzinie w kwocie 451,38 zł, podczas gdy prawidłowo obliczony dochód wyniósł 400,27 zł. W drugim⁶⁰ przypadku do dochodu z roku bazowego doliczone zostały składki na ubezpieczenie zdrowotne wpłacone w roku następującym po roku bazowym, jak również nie został doliczony dochód z tytułu niewykorzystanej ulgi na dzieci, co skutkowało wyliczeniem dochodu przypadającego na osobę w rodzinie w kwocie 476,56 zł, natomiast prawidłowo wyliczony dochód wyniósł 517,40 zł.

W 1⁶¹ sprawie prawidłowo, zgodnie z art. 9 ust 2b u.p.o.u.a, odmówiono prawa do świadczeń z powodu przekroczenia kryterium dochodowego przypadającego na osobę w rodzinie o kwotę wyższą niż uprawniającą do przyznania świadczenia z zastosowaniem mechanizmu złotówka za złotówkę.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przyznano w 14 przypadkach na łącznie 17 osób uprawnionych do alimentów. W 13 sprawach świadczenie zostało przyznane

⁵⁶ Sprawy oznaczone nr: xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx

⁵⁷ Sprawy oznaczone nr: xxx, xxx, xxx

⁵⁸ Sprawa nr xxx, xxx

⁵⁹ Sprawa oznaczona nr xxx

⁶⁰ Sprawa oznaczona nr xxx

⁶¹ Sprawa oznaczona nr xxx

w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, nie wyższej niż 500 zł miesięcznie. W 1⁶² skontrolowanej sprawie świadczenie zostało prawidłowo przyznane z zastosowaniem mechanizmu złotówka za złotówkę.

W 5⁶³ sprawach w trakcie trwania okresu świadczeniowego nastąpiła zmiana sytuacji dochodowej rodziny, przy czym w 1⁶⁴ sprawie zmiana nastąpiła trzykrotnie. Po ponownym przeliczeniu dochodu w 3⁶⁵ sprawach Organ wydał decyzje uchylające, gdyż dochód rodziny w przeliczeniu na osobę przekroczył kwotę obowiązującą w danym okresie świadczeniowym, uprawniającą do przyznania świadczenia z zastosowaniem mechanizmu złotówka za złotówkę.⁶⁶ W 1⁶⁷ sprawie dochód, po uwzględnieniu dochodu uzyskanego, został obliczony nieprawidłowo, przy czym został powielony błąd wyliczenia dochodu do decyzji przyznającej. Prawidłowo wyliczony dochód z uwzględnieniem dochodu uzyskanego po roku bazowym wyniósł 1304,03 zł na osobę w rodzinie, natomiast Organ wyliczył dochód w kwocie 1270,68 zł. W tej sprawie Organ zawiadomił⁶⁸ beneficjenta o wszczęciu postępowania administracyjnego w celu uchylecia decyzji przyznającej świadczenie, a następnie taką decyzję wydał. Błędne wyliczenie dochodu nie miało wpływu na prawidłowość rozstrzygnięcia, gdyż w tym przypadku wysokość świadczenia alimentacyjnego przysługującego ustalona zgodnie z art. 9 ust. 2a Ustawy była niższa niż 100 zł, zatem świadczenie nie przysługiwało. W 1⁶⁹ sprawie, w której świadczenie zostało przyznane z zastosowaniem art. 9 ust. 2a u.p.o.u.a., w trakcie trwania okresu świadczeniowego beneficjent trzykrotnie powiadomił Organ o zmianie sytuacji materialnej rodziny. Po przeliczeniu dochodu Organ wydał 2⁷⁰ decyzje zmieniające, w których przyznał świadczenie z zastosowaniem mechanizmu złotówka za złotówkę (kwoty przysługujących świadczeń zostały wyliczone prawidłowo) a następnie wydał decyzję uchylającą⁷¹ z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego o kwotę wyższą niż uprawniającą do przyznania świadczenia.⁷² W pozostałej 1 sprawie została wydana decyzja zmieniająca kwotę świadczenia z zastosowaniem mechanizmu złotówka za złotówkę, kwota należnych świadczeń została obliczona prawidłowo. W 2 sprawach przed wydaniem decyzji uchylającej Organ zawiadamiał stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego: w celu

⁶² Sprawa oznaczona nr xxx

⁶³ Sprawa oznaczona nr: xxx, xxx, xxx, xxx, xxx

⁶⁴ Sprawa oznaczona nr xxx

⁶⁵ Sprawa oznaczona nr: xxx, xxx, xxx

⁶⁶ Art. 9 2b u.p.o.u.a.

⁶⁷ Sprawa oznaczona nr xxx

⁶⁸ Zawiadomienie z xxx bez znaku.

⁶⁹ Sprawa oznaczona nr xxx

⁷⁰ Decyzja nr. xxx z xxx, xxx z xxx.

⁷¹ Decyzja nr xxx z xxx

⁷² W tym przypadku nie było, nienależnie pobranych świadczeń.

uchylenia decyzji przyznającej w 1 przypadku oraz w celu ustalenia zasadności pobierania świadczenia alimentacyjnego w drugiej. Zgodnie z art. 24 ust. 1 Ustawy, jeśli uległa zmianie sytuacja rodzinna lub dochodowa rodziny mająca wpływ na prawo do świadczenia organ właściwy może bez zgody osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego zmienić lub uchylić ostateczną decyzję administracyjną na mocy której strona nabyła prawo do świadczeń. Zatem w tych przypadkach zawiadamianie strony postępowania nie było uzasadnione prawnie.

W 1⁷³ przypadku Organ kontrolowany w związku ze zmianą miejsca zamieszkania strony, przekazał dokumentację sprawy nowemu organowi właściwemu celem dalszej realizacji.

Wszystkie badane sprawy załatwiano terminowo, licząc od dnia złożenia wniosku do dnia wydania decyzji administracyjnej, zgodnie z art. 20 ust. 4-7 ustawy oraz art. 35 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego⁷⁴ (dalej k.p.a.).

W 1⁷⁵ sprawie przed wydaniem rozstrzygnięcia do Organu wpłynęło oświadczenie⁷⁶ wnioskodawcy, w którym zwraca się o wycofanie „wniosku o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego”, z uwagi na otrzymanie alimentów z organu egzekucyjnego. Ośrodek prawidłowo umorzył postępowanie administracyjne, wydając decyzję w tym przedmiocie.

W 1⁷⁷ skontrolowanej sprawie, w związku z jednoczesnym pobieraniem świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz alimentów wyegzekwowanych przez Komornika od dłużnika alimentacyjnego, 15 grudnia 2023 r. wystosowano do świadczeniobiorcy zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia zasadności pobierania świadczenia z funduszu alimentacyjnego a następnie wydano decyzję o nienależnie pobranych świadczeniach. Kwoty nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami były odzyskiwane z bieżąco wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego przyznanych na okres świadczeniowy 2023/2024.

W skontrolowanych postępowaniach Organ wydał ogółem 26 decyzji administracyjnych. Wszystkie zawierały elementy określone w art. 107 k.p.a.: oznaczenie organu właściwego, tj. Wójta Gminy Nieporęt, datę wydania, oznaczenie strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, pouczenie o możliwości, terminie i sposobie wniesienia odwołania oraz podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej

⁷³ Sprawa oznaczona nr xxx

⁷⁴ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 572);

⁷⁵ Sprawa oznaczona nr xxx

⁷⁶ Oświadczenie z xxx.2023 r.

⁷⁷ Sprawa oznaczona nr xxx

W 4⁸¹ decyzjach przyznających, wydanych z zastosowaniem mechanizmu złotówka za złotówkę, nie zawarto sposobu wyliczenia kryterium dochodowego oraz kwoty przyznanego świadczenia. Pomimo, iż w uzasadnieniu decyzji przytoczono treść art. 9 ust. 2 i 2a Ustawy, to zgodnie z art. 9 k.p.a. należało w sposób jasny i wyczerpujący przedstawić mechanizm

⁸¹ Decyzje oznaczone: xxx z xxx, xxx z xxx, xxx z xxx, xxx z xxx

wyliczenia kwoty świadczenia jak została przyznana. Kwoty przysługującego świadczenia z funduszu alimentacyjnego, wskazane w sentencji decyzji były wyliczone prawidłowo, zgodnie z przepisami art. 9 ust. 2a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W 4 wydanych decyzjach uchylających, rozstrzygnięcia decyzji zostały sformułowane nieprawidłowo, gdyż wstecznie uchylono prawo do świadczeń, co było działaniem nieprawidłowym. Prawidłowo należało uchylić decyzję przyznającą świadczenie i ograniczyć się do zapisu „uchylić decyzję nr (...) z dnia (...)”, bez wskazywania okresu uchylenia, ponieważ decyzje te wiążą strony postępowania z datą ich wydania. Ponadto w 3⁸² przypadkach uchylono „prawo do świadczenia” co było działaniem niezgodnym z zapisami art. 24 ust. 1 Ustawy. Przepis ten stanowi o uchyleniu decyzji przyznającej świadczenia a nie uchyleniu prawa. W 1⁸³ przypadku w sentencji decyzji należało zawrzeć zapis o uchyleniu decyzji przyznającej w części dotyczącej przyznania świadczenia na 1 dziecko. Zapis, od kiedy strona traci prawo, należało zamieścić tylko w uzasadnieniu decyzji. Ponadto w 4⁸⁴ przypadkach prawo do świadczeń uchylono na podstawie art. 155 k.p.a., zamiast na podstawie art. 24 ust. 1 Ustawy, który to przepis stanowi o możliwości uchylenia decyzji bez zgody osoby uprawnionej albo jej przedstawiciela ustawowego, jeżeli uległa zmianie sytuacja rodzinna lub dochodowa rodziny mająca wpływ na prawo do świadczeń. Zgodnie z art. 25 Ustawy, przepisy ustawy k.p.a. stosuje się w sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie.

W wydanych decyzjach o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń zawarto przepisy art. 23 ust. 1 i 1a, ust. 6-7 Ustawy, stanowiące o nienależnie pobranych świadczeniach, w tym informację, że nienależnie pobrane świadczenia podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w myśl art. 23 ust. 6 Ustawy. W decyzjach powołano się na przepis regulujący wysokość zwrotu odsetek za opóźnienia oraz została określona wysokość odsetek za opóźnienie. Ustalono, że w obydwu postępowaniach do dnia kontroli odzyskano nienależnie pobrane świadczenia z przedmiotowych decyzji.

Ponadto, w skontrolowanych decyzjach stwierdzono następujące uchybienia:

- w podstawie prawnej: 4⁸⁵ decyzji przyznających świadczenia powołano nieaktualny publikator ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wskazano Dz. U. z 2023 r. poz. 1300, zamiast Dz. U. z 2023 r. poz. 1993; 6 decyzji administracyjnych w miejscu wskazania publikatora ustawy k.p.a., przywołano publikator ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu automatyzacji załatwiania niektórych spraw przez krajową administrację

⁸² Decyzje oznaczone: xxx z xxx, xxx z xxx, xxx z xxx

⁸³ Decyzja nr xxx z xxx

⁸⁴ Decyzje oznaczone: xxx z xxx, xxx z xxx, xxx z xxx, xxx z xxx

⁸⁵ Decyzje oznaczone: xxx z xxx, xxx z xxx, xxx z xxx, xxx z xxx

skarbową, tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1301, zamiast w 2⁸⁶ decyzjach wskazać Dz. U. z 2021 r. poz. 735, oraz w 4⁸⁷ decyzjach wskazać Dz. U. z 2022 r. poz. 2000; 3⁸⁸ decyzji zmieniających, oraz 4⁸⁹ decyzji uchylających przywołano art. 155 k.p.a. dotyczący uchylenia decyzji lub jej zmiany, pomimo uregulowania tej kwestii w art. 24 ust. 1 oraz art. 25 u.p.o.u.a., niemający zastosowania w sprawie. Nie przywołano natomiast art. 24 ust. 1 Ustawy, na podstawie którego zmieniono bądź uchylono prawo do świadczeń; 2⁹⁰ decyzji uchylających nie wskazano art. 18 ust. 5 Ustawy, na podstawie którego uchylono decyzję przyznającą świadczenie; 3⁹¹ decyzji uchylających nie przywołano art. 20 ust. 2 Ustawy ani jego treści, który nadaje decyzjom w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego klauzulę natychmiastowej wykonalności;

- w sentencji wszystkich 4⁹² decyzji zmieniających kwotę świadczenia na podstawie art. 18 ust. 4 lub ust. 5 Ustawy, nieprawidłowo sformułowano rozstrzygnięcie, w ten sposób, że orzeczono o „wstrzymaniu świadczenia” a następnie o jego „przyznaniu”. Decyzje zmieniające powinny orzekać wyłącznie o zmianie wysokości świadczenia z funduszu alimentacyjnego, a nie rozstrzygać o wstrzymaniu świadczenia, które nie dotyczy tej zmiany;
- w rozstrzygnięciu 1⁹³ decyzji zmieniającej, która po raz kolejny została wydana w związku ze zmianą wysokości świadczenia, z zastosowaniem mechanizmu złotówka za złotówkę, nie zmieniono decyzji pierwotnej, tylko poprzednio wydaną decyzję zmieniającą. Zmiany decyzji dokonuje się poprzez zmianę decyzji pierwotnej, a nie jej kolejnego rozstrzygnięcia;
- w pouczeniu 2⁹⁴ decyzji uchylających przywołano art. 19 ust. 1 Ustawy, niemający zastosowania w sprawie.

Skontrolowane decyzje doręczano stronom zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 k.p.a. W aktach spraw znajdowały się dowody potwierdzające odbiór decyzji przez stronę ze wskazaniem daty doręczenia, stosownie do zapisu art. 46 § 1 k.p.a.

Analiza kart zrealizowanych świadczeń, list wypłat oraz przelewów bankowych wykazała, że świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacano w okresach miesięcznych,

⁸⁶ Decyzje oznaczone: xxx z xxx, xxx z xxx

⁸⁷ Decyzje oznaczone: xxx z xxx, xxx z xxx, xxx z xxx, xxx z xxx

⁸⁸ Decyzje oznaczone: xxx z xxx, xxx z xxx, xxx z xxx

⁸⁹ Decyzje oznaczone: xxx z xxx, xxx z xxx, xxx z xxx, xxx z xxx

⁹⁰ Decyzje oznaczone: xxx z xxx, xxx z xxx

⁹¹ Decyzje oznaczone: xxx z xxx, xxx z xxx, xxx z xxx

⁹² Decyzje oznaczone: xxx z xxx, xxx z xxx, xxx z xxx, xxx z xxx

⁹³ Decyzja nr xxx z xxx

⁹⁴ Decyzje oznaczone: xxx z xxx, xxx z xxx

o czym stanowi art. 20 ust. 1 Ustawy, zgodnie z wysokością ustaloną w wydanych w tych sprawach decyzjach administracyjnych oraz zgodnie z podanym terminem i sposobem wypłaty świadczeń. Powyższe realizowano zgodnie z dyspozycją wnioskodawców, tj. przelewami bankowymi na konta bankowe wskazane we wniosku, w miesiącu, za który przysługiwało świadczenie, w tym w 2 sprawach z wyrównaniem za poprzednie miesiące.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

1. W jednym wniosku skierowanym do Wójta Gminy Nieporęt, o wydanie upoważnienia dla pracownika GOPS, przywołano niepełną podstawę prawną co skutkowało wydaniem upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie art. 8a ust. 1 Ustawy. Prawidłowo należało przywołać art. 12 ust. 2 Ustawy.
2. Do dnia kontroli Pani xxx xxx była upoważniona wyłącznie do wydawania decyzji podczas gdy prawidłowo należało upoważnić do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.
3. W 1 przypadku, nie wystąpiono do Wójta Gminy Nieporęt z pisemnym wnioskiem o wydanie upoważnienia do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
4. 2 pracowników Ośrodka do dnia kontroli posiadało upoważnienia do realizacji kontrolowanych zadań udzielone na poprzednio zajmowane stanowiska. Upoważnienia nie zostały zaktualizowane w związku ze zmianą stanowiska pracy.
5. Przyjmowano niekompletnie wypełnione wnioski o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, tj. w 5 przypadkach ze skreśleniami i poprawkami, które nie zostały uwierzytelnione poprzez ich parafowanie, w 1 przypadku z nieprawidłową datą pod wnioskiem i pod oświadczeniami oraz w 1 przypadku z niepodpisany oświadczeniem. W tych sprawach nie wezwano wnioskodawców do poprawienia złożonych wniosków.
6. W 5 przypadkach nie dopełniono obowiązku odebrania od wnioskodawcy oświadczenia o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji oraz w 8 przypadkach odebrano nieprawidłowo wypełnione oświadczenia.

7. W 1 przypadku wezwano wnioskodawcę do dostarczenia zaświadczenia o dochodzie uzyskanym w roku bazowym w miesiącu następującym po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu, co było nieuzasadnione. Żądanie ww. zaświadczenia było niezgodne z art. 9 ust. 4 u.p.o.u.a.
8. W 1 postępowaniu nie zweryfikowano w systemie ZUS, e-Podatki oraz MEN jednej pełnoletniej osoby wchodzącej w skład rodziny.
9. W 1 sprawie nie dopełniono obowiązku dokonania weryfikacji przesłanek związanych z dalszą wypłatą świadczenia po 18 roku życia, tj. czy spełniony był warunek kontynuacji nauki, a także uzyskania od pełnoletniej osoby uprawnionej oświadczenia w jaki sposób i na czyj rachunek bankowy ma być kontynuowana wypłata należnego świadczenia.
10. W 2 postępowaniach nieprawidłowo obliczono dochód rodziny, w ten sposób, że w 1 przypadku Organ wziął pod uwagę kwotę przychodu zamiast kwotę dochodu, w drugim przypadku (dotyczy 2 wydanych po sobie decyzji) do dochodu z roku bazowego doliczone zostały składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacone w roku następującym po roku bazowym, jak również nie został doliczony dochód z tytułu niewykorzystanej ulgi na dzieci. Nieprawidłowość nie miała wpływu na prawo do świadczeń.
11. W 2 przypadkach w związku ze zmianą sytuacji rodzinnej i dochodowej wystosowano do strony postępowania zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego. Takie działanie nie jest uzasadnione prawnie.
12. W wydawanych decyzjach administracyjnych:
 - w 12 decyzjach, w tym 9 przyznających świadczenia i 3 zmieniających wysokość świadczenia, przytoczono treść art. 30 ust. 2 Ustawy bez wskazania którego artykułu i jakiego aktu prawnego dotyczy;
 - w pouczeniu 19 decyzji zawarto treść art. 127a k.p.a. bez wskazania którego przepisu i jakiego aktu prawnego dotyczy;
 - w decyzjach przyznających i uchylających prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie zawarto pouczenia o obowiązku wynikającym z art. 23 ust. 1 Ustawy, że nienależnie pobrane świadczenia podlegają zwrotowi wraz z odsetkami;
 - w 22 decyzjach jako adresata decyzji wskazano wyłącznie przedstawiciela ustawowego, tj. rodzica dziecka uprawnionego do alimentów. Zgodnie z art. 2 pkt 11 Ustawy w związku z art. 28 i art. 30 § 2 k.p.a. jako adresata decyzji należało wskazać osobę uprawnioną oraz przedstawiciela ustawowego;

- w 4 decyzjach przyznających świadczenie z zastosowaniem art. 9 ust. 2a u.p.o.u.a. nie zawarto sposobu wyliczenia kryterium dochodowego oraz kwoty przyznanego świadczenia.;
- w 5 decyzjach uchylających zawarto nieprawidłowe zapisy, tj.: w 4 decyzjach wskazano wsteczną datę uchylecia tj. wcześniejsza niż data wydania decyzji uchylającej, w 3 decyzjach zawarto zapis niezgodny z art. 24 ust. 1 Ustawy, gdyż uchylono prawo do świadczeń, prawidłowo należało uchylić decyzję a w przypadku dotyczącym uchylecia prawa do świadczenia na jedno z dzieci, którym zostało przyznane świadczenie, uchylić decyzję w części dotyczącej tego dziecka, w 4 decyzjach jako podstawę prawną uchylecia wskazano art. 155 k.p.a., prawidłowo należało wskazać art. 24 ust 1 u.p.o.u.a.;
- w podstawie prawnej: 4 decyzji przyznających świadczenia powołano nieaktualny publikator ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; 6 decyzji administracyjnych w miejscu wskazania publikatora ustawy kodeks postępowania administracyjnego, powołano publikator innej ustawy, niemającej zastosowania w sprawie; 3 decyzji zmieniających oraz 4 decyzji uchylających nie powołano art. 24 ust. 1 Ustawy; 2 decyzji uchylających nie wskazano art. 18 ust. 5 Ustawy, na podstawie którego uchylono decyzję przyznającą świadczenie;
- w podstawie prawnej 3 decyzji uchylających oraz w treści nie przywołano art. 20 ust. 2 Ustawy, który nadaje decyzjom w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego klauzulę natychmiastowej wykonalności;
- w sentencji decyzji zmieniających kwotę świadczenia na podstawie art. 18 ust. 4 lub ust. 5 Ustawy, nieprawidłowo sformułowano rozstrzygnięcie, w ten sposób, że orzeczono o „wstrzymaniu świadczenia” a następnie o jego „przyznaniu”;
- w rozstrzygnięciu 1 decyzji zmieniającej, która po raz kolejny została wydana w związku ze zmianą wysokości świadczenia, z zastosowaniem mechanizmu złotówka za złotówkę, nie zmieniono decyzji pierwotnej, tylko poprzednio wydaną decyzję zmieniającą;
- w sentencji 4 decyzji uchylających nieprawidłowo sformułowano rozstrzygnięcie poprzez wskazanie okresu uchylecia świadczeń z funduszu alimentacyjnego (wstecz);
- w pouczeniu 12 decyzji zawarto treść art. 20 ust. 2 ustawy, który nadaje decyzjom przyznającym świadczenie z funduszu alimentacyjnego klauzulę natychmiastowej wykonalności, bez wskazania artykułu i ustawy, którego treść dotyczy;

- w pouczeniu 19 skontrolowanych decyzji zawarto treść art. 127a k.p.a., bez wskazania artykułu i ustawy, którego treść dotyczy;
- w pouczeniu 2 decyzji uchylających przywołano art. 19 ust. 1 Ustawy, niemający zastosowania w sprawie.

Za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Nieporęt w zakresie wydawania upoważnień do realizacji zadania, Pani jako Dyrektor GOPS w Nieporęcie oraz pracownicy realizujący zadanie z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w okresie podlegającym kontroli.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuje Panią Dyrektor do podjęcia następujących działań:

1. Każdorazowo występowania z pisemnym wnioskiem do Wójta Gminy Nieporęt o wydanie upoważnień dla pracowników realizujących kontrolowane zadania z Ustawy, w myśl art. 12 ust. 2 Ustawy.
2. W kierowanych do Wójta Gminy Nieporęt wnioskach o udzielenie upoważnień dla pracowników, wskazywania prawidłowej podstawy prawnej, tj. art. 12 ust. 2 ustawy oraz zakresu zgodnego z treścią tego przepisu.
3. Zapewnienia realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wyłącznie przez osoby posiadające upoważnienia udzielone na podstawie art. 12 ust. 2 Ustawy i zgodnie z treścią tego przepisu, od dnia powierzenia funkcji kierownika/zadań pracownikom.
4. W przypadku udzielenia przez organ właściwy upoważnień zawierających zakres niezgodny z brzmieniem art. 12 ust. 2 Ustawy, udzielenia więcej niż jednego upoważnienia tej samej osobie w tym samym zakresie lub odrębnych upoważnień na czas zatrudnienia i na czas zastępstwa – podejmowania działań w celu wyeliminowania tych nieprawidłowości.
5. Jeżeli pracownik realizujący zadania z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów posiada upoważnienie udzielone do pracy za określonym w upoważnieniu stanowisku, to w sytuacji zmiany stanowiska, występowania do organu właściwego tj. Wójta Gminy Nieporęt o wydanie nowego upoważnienia.

6. Przyjmowania wniosków z większą uważnością i starannością, w tym w przypadku skreśleń i poprawek zamieszczania na wniosku podpisu/parafy osoby ich dokonujących, natomiast w przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku, wzywania wnioskodawców do poprawienia wniosku, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia, zgodnie z § 7 ust.1 obowiązującego rozporządzenia wykonawczego, w związku z art. 15 Ustawy.
7. Obligatoryjnego odbierania od wnioskodawców oświadczeń o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji, a w przypadku niewłaściwie wypełnionego oświadczenia wzywania wnioskodawców do jego uzupełnienia, w myśl § 2 pkt 8 obecnie obowiązującego Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2023 r.
8. Prawidłowego i rzetelnego ustalania dochodu rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy, tj. zgodnie z art. 9 ust. 4 Ustawy.
9. Do wyliczenia dochodu rodziny w roku bazowym brania pod uwagę kwotę dochodu, do dochodu z roku bazowego doliczania składek na ubezpieczeni zdrowotne wypłaconych wyłącznie w roku bazowym, a także przy wyliczaniu dochodu rodziny, doliczania dochodu z tytułu niewykorzystanej ulgi na dzieci.
10. Dokonywania, każdorazowo przed wydaniem rozstrzygnięcia, niezbędnych weryfikacji dotyczących wnioskodawców i członków ich rodzin w dostępnych rejestrach publicznych, stosownie do treści art. 15a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w tym w rejestrze ZUS, e-Podatki oraz MEN.
11. Obligatoryjnego dokonywania weryfikacji przesłanek związanych z dalszą wypłatą świadczenia dla osoby po 18 roku życia, zgodnie z art. 9 ust. 1 Ustawy, a także pozyskiwania od pełnoletniej osoby uprawnionej oświadczenia o sposobie wypłaty należnego świadczenia.
12. W przypadku zastosowania w postępowaniu przepisów art. 24 ust. 1 Ustawy, nie zawiadamiania strony o wszczęciu postępowania administracyjnego.
13. W wydawanych decyzjach administracyjnych:
 - wskazywania jako adresata decyzji małoletnie dziecko uprawnione do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z zastrzeżeniem, że działa przez przedstawiciela ustawowego, zgodnie z art. 2 pkt 11 Ustawy, w związku z art. 28 i art. 30 § 2 k.p.a.;
 - przywoływania prawidłowych publikatorów aktów prawnych, tj. obowiązujących na dzień wydania rozstrzygnięcia;

- przywoływania wyłącznie tych przepisów, które mają zastosowanie w danej sprawie i bezpośrednio odnoszą się do sytuacji strony oraz niepowoływania tych przepisów, które nie mają zastosowania;
- wskazywania w treści decyzji uchylających, że są one natychmiast wykonalne, stosownie do art. 20 ust. 2 Ustawy;
- w decyzjach uchylających zawierania właściwego zapisu dotyczącego uchylecia decyzji przyznającej świadczenie tj. „uchylam decyzję nr (...) z dnia (...)”, w myśl art. 32 ust. 1 Ustawy, bez wskazywania daty uchylecia decyzji, a w przypadku uchylecia prawa do świadczenia na jedno z dzieci, uchylecia decyzji przyznającej świadczenia w części dotyczącej tylko tego dziecka;
- uchylecia decyzji na podstawie art. 24 ust. 1 Ustawy, jeżeli uległa zmianie sytuacja rodzinna lub dochodowa rodziny mająca wpływ na prawo do świadczeń (...);
- w decyzjach zmieniających wysokość świadczenia orzekania wyłącznie o zmianie wysokości świadczenia z funduszu alimentacyjnego, bez rozstrzygania o wstrzymaniu świadczenia a następnie o przyznaniu, tj. z pominięciem elementów, które nie dotyczą tej zmiany;
- wydawania decyzji zmieniających wyłącznie poprzez zmianę decyzji pierwotnej przyznającej świadczenia z funduszu alimentacyjnego;
- w decyzjach przyznających świadczenie z zastosowaniem art. 9 ust. 2a Ustawy tj. z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”, zawierania czytelnego i przejrzystego sposobu wyliczenia kryterium dochodowego oraz kwoty przyznanego świadczenia;
- w decyzjach w sprawie ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego pouczenia o obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami, wynikającym z art. 23 ust. 1 Ustawy;
- każdorazowo wskazywania przepisu oraz aktu prawnego, którego treść jest przytaczana.

Pouczenie

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich

niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Katarzyna Kieszek
Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Společnej

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości: Pani Xxx Xxx, Wójt Gminy Nieporęt